

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค :
ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กระบวนการและความสำเร็จ

ชื่อผู้เขียน

นายนรา เหล่าวิเชียร

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษาอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. ชูเกียรติ ลิ้มสุวรรณ	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดุสิต ดวงสา	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพงษ์ พงษ์วาท	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการคือ 1) เพื่อศึกษากระบวนการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค 3) เพื่อศึกษาความสำเร็จของการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค และ 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค กับกระบวนการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค และความสำเร็จของการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงานและโครงการ ผู้ประสานงานการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนและผู้นำชุมชน จำนวนรวม 161 คน เก็บข้อมูลโดยการสังเกต สัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลการวิจัยพบว่า

กระบวนการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค ของผู้ประสานงานการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ และครูอาสาสมัครการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ ได้จัดทำแต่ละขั้นตอนมากบ้างน้อยบ้าง ขึ้นอยู่กับความสำคัญในแต่ละขั้นตอนแตกต่างกันดังนี้ เริ่มจากการศึกษา นโยบายของกรมการศึกษาออกโรงเรียนและจังหวัด การประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนปัจจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดระบบข้อมูล หรือระบบสารสนเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลและตีความข้อมูล การระบุสภาพปัญหาการศึกษาออกโรงเรียน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน การตัดสินใจเลือกวิธีและกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา การประสานสัมพันธ์กับกิจกรรมอื่น ๆ การติดตามกำกับงาน และการประเมินโครงการ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค ที่สำคัญ คือ นโยบายในการจัดการศึกษาของกรมการศึกษาออกโรงเรียน นโยบายในการจัดการศึกษาของจังหวัด บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค การกระจายอำนาจของหน่วยเหนือ ให้กับระดับปฏิบัติ การระดมทรัพยากรของท้องถิ่นมาช่วยในการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค กฎหมายและระเบียบที่เอื้อต่อการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค ยานพาหนะ และงบประมาณที่สนับสนุนการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค

ความสำเร็จของการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค การวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค ช่วยให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน การระดมทรัพยากรของท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน ความยืดหยุ่นของกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน การประสานสัมพันธ์กับกิจกรรมในท้องถิ่นที่มีอยู่แล้ว และการประหยัดงบประมาณของทางราชการ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กับการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาคกับกระบวนการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค และความสำเร็จของการวางแผนการศึกษาออกโรงเรียนระดับจุลภาค

ปัจจัยด้านนโยบายการจัดการศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียน งบประมาณ และบุคลากร เป็นปัจจัยที่ทำให้การวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาคสำเร็จ โดยทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม ประหยัดงบประมาณ และระดมทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นมาดำเนินกิจกรรม

ปัจจัยด้านนโยบายการจัดการศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียน และบุคลากร เป็นปัจจัยที่ทำให้กระบวนการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาคดำเนินการได้ทุกขั้นตอน

กระบวนการในการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นและเกี่ยวข้อง การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การติดตามและกำกับงาน เป็นขั้นตอนที่มีผลต่อความสำเร็จในการมีส่วนร่วม การระดมทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น ความยืดหยุ่น การประสานสัมพันธ์กับกิจกรรมในท้องถิ่น

ปัจจัยด้านบุคลากร เป็นปัจจัยที่สำคัญมีผลต่อกระบวนการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค และความสำเร็จของการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค เนื่องจากจากบุคลากร เป็นปัจจัยหลักในการดำเนินการตามกระบวนการวางแผนการศึกษานอกโรงเรียนระดับจุลภาค จนส่งผลให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมและระดมทรัพยากรที่มีในท้องถิ่น ประหยัดงบประมาณ ปรับเปลี่ยนกิจกรรมได้ตามสภาพปัญหา ความต้องการของท้องถิ่น และประสานสัมพันธ์กับกิจกรรมของท้องถิ่น

Thesis Title Micro Planning in Nonformal Education :
 Related Factors, Processes and Success

Author Mr. Nara Laowichaya

M.Ed. Nonformal Education

Examining Committee.

Assoc. Prof. Dr. Chukiat	Leesuwan	Chairman
Assist. Prof. Dr. Dusit	Duongsaa	Member
Assist. Prof. Dr. Annop	Pongwat	Member

Abstract

This research had 4 objectives : 1) to study the processes of micro planning in nonformal education (NFE) ; 2) to find out all factors relevant to micro planning in NFE ; 3) to study the successes, of micro planning in NFE ; and 4) to study the relationships between the relevant factors, processes, and successes of micro planning in NFE . The research sample, numbered 161, included administrators of NFE provincial centers, officials in charge of planning in NFE provincial centers, NFE district coordinators, NFE volunteer teachers, and community leaders. Research instruments included observation, interviews and questionnaires. The findings were as follows.

On the processes of micro planning in NFE, the NFE district co-ordinators and NFE volunteer teachers undertook the various steps involved in the process of planning to different degrees, depending on the importance attached to the different steps. The steps proceeded from studying the policies of the Department of Non-Formal Education and the province, to co-ordinating with relevant agencies, providing inputs, collecting data, organizing data, analyzing and interpreting data, identifying problems in NFE, prioritizing problems, formulating alternatives in problem solving and community development, making decisions to select methods and activities for solving problems, co-ordinating with other activities, monitoring, and evaluating projects.

On the factors relating to micro planning in NFE, the important ones were : the Department of Non-Formal Education's policies, the province's policies, personnel involved in micro planning in NFE, decentralization from the top to the operational levels, mobilizing local resources for micro planning in NFE, laws and regulations which facilitated micro planning in NFE, transportation, and budget allocated for micro planning in NFE.

On the successes of micro planning in NFE, micro planning in NFE helped to facilitate popular participation, mobilization of local resources in organizing NFE activities, flexibility of NFE activities, co-ordination with existing local activities, and efficiency in utilizing official budget.

On the relationships among factors relating to micro planning in NFE, processes of micro planning in NFE, and successes of micro planning in NFE, the three factors of DNFE's policies, budget and personnel were the factors which make micro planning in NFE succeed, through facilitating popular participation, efficiency in utilizing official budget, and mobilization of local resources in organizing NFE activities. The factors of DNFE's policies and personnel were the factors which facilitate all the steps involved in the process of micro planning in NFE. The processes of collecting necessary and relevant basic data, co-ordinating with relevant agencies and monitoring were the steps which affect the successes of inducing popular participation, mobilization of local resources, flexibility, and co-ordinating with local activities.

The factor of personnel was the factor which affected the processes of micro planning in NFE as well as the successes of micro planning in NFE. This was because personnel was the main component in implementing the processes of micro planning in NFE so that they facilitated popular participation and mobilization of local resources, efficiency in utilizing official budget, flexibility of NFE activities in accordance with existing conditions and problems, local needs, and co-ordination with local activities.